

L

C Ab vnitate nāq; sūpti septenarii multiplices: heptagonas gignūt rosas. Octonarij mul-
Septenarii multiplices.   1   7   14   21   28   35   42   49
Rose heptagone   1   8   22   43   71   105   148   197
Octonarii multiplices.   1   8   16   24   32   40   48   56
Oktogone rose   1   9   25   49   81   121   169   225

tiplices ab vnitate/ octogonas. Et hoc pacto deinceps. **C**Vnde manifestum eit heptago-
nas rosas post vnitatē: esse alterna supputatione assidue/ duas pares et duas impares. Octo-
gonas vero rosas/ omnes esse assidue impares quadratos, vt liquet ex superiore figura.

CPorro contingit et in omni rosarum specie/ perinde atq; et in cūctis arithmeticis poligo-
nijs: eriguntur pyramides trigonas/ tetragonas/ pentagonas/ hexagonas. et ita secundum om-
nem speciem. que similiū/ eiusdem speciei rosarum coaceruatione ab vnitate/ gignun-
tur. Sunt enim arithmeticice rose: noue quedam/ et insolite polygoniarum species: ceteris ali-
quo pacto veriores. q; cerere descripte per suas vnitates: centro/ mediaue vnitate care-
ant. Omnes autem rose centrum possident/ ac mediam vnitatem: a qua inchoant/ ceteras

Arithmeticice poligonie centro carentes	
Arithmetice rose cen- trum possidentes.	

et extremas illi circumscribentes. Eadem quoq; lege/ in qualibet rosarum specie: confici-
es cubos/ columnas et parallela corpora/ quecūq; ex Arithmeticis poligonij: per singulas
species surgunt/ atq; eriguntur. Sed delhis hactenus.

CLibelli mathematica
rum rosarum Finis
Anno humane sa-
lutis 1509 Ia-
nuarii
q; dta ua.

CAROLVS BOVILLVS STYDOSISSIMO VIRO PETRO DE GOR-
KIS DOCTORI MEDICO. S

Tū Geometricū introductorium/ dudum a me emissum studiosissime
vir: libellum vnum de Mathematicis corporibus contineat: hic tamen li-
ber/ plura de usdēm corporibus dissertans: altius eorum naturas perquis-
it. docetq; quo pacto eadem corpora struenda sint. Et presertim ex quot
et quarum planarum figurarum angulis: solidi eorum anguli procreantur
atq; consurgant. quod profecto in trinitatis numero: haud sine mysterio
completur. Nam trium duntaxat primarum figurarum (Trigoni Quadra-
ti et Pēthagoni) plani anguli/ solidum angulum procreantes: regularium
corporum prouentui ac generationi adaptantur. Has ergo planorum angulorum potesta-
tes eorumue ad solidorum angulorum procreationem: naturales rationabilesue coitus: cu-
iis/ sicut item regularis corporis numeros: et alia paucula libellus hic discutit: quē tibi dica-
tum pari benivolentia suscipe: qua te prosequimur, VALE,

Caroli Bouilli amarobrini Liber de mathematicis corporibus: Ad studiosum virum Petrum de gorris medicinæ doctorem.

Quid regulare corpus.

Egulare corpus: est quod vndeque equis/ac similibus superficiebus/basibus clauditur.

Chec diffinitio de regulari corpore angulari est intelligenda. Nā sphaera/regulare quidem est et vniiforme corpus: vniqa tamen illā ambit: clauditue superficies. Angularare autem corpus: pluribus ambitur et continetur basibus, perinde atq; plana/angularis figura/lineis pluribus. Circulus autem/tantum linea vna clauditur. **C**Sicut enim plana figura/ primaue angularis superficies/ tribus excepta est lineis: ita et necesse est angularē corpus primū/quattuor esse distētū superficiebus. **E**t quēadmodum due tantum recte linee/ superficiem claudunt nullā: angulum tamen planū cōficiūt: ita & tres tantum plane superficies/ angularare corpus efficiunt nūl lum: gignunt tamen solidū angulum/ angularis corporis initium. Id igitur angularare corporis: regulare/vniforme q̄ censem̄: cuius bases cuncte/ et equales et similes sunt. vt aut omnes trigone/ aut omnes quadrate/ aut vniuersel pentagonē. Ex opposito autem irregulare corporis aut inequales: aut dissimiles fuerint bases.

Propositiones

CAngulare vniiforme corpus/ est equiangulum.

1 **C**sicut plane regulares figure/ sunt equilaterē et equiangule/ ita et solide vniiformes atq; regulares figure/ sunt et equalium basiū et equaliū angulorum. Quod enim est latus/ in planis: hoc in solidis basis appellatur. Et quod in planis est planus angulus: hoc idem in solidis/solidus angulus esse comprobatur. Et sicut planarum regularium figurarum species/ ex planorum angulorum differentia colliguntur/ non autem ex varietate ac differentia laterum: ita et solidarum regularium figurarum species/ haud ex suarum basiū ac superficiē differētia variantur, sed ex solidorum angulorū varietate/ priores esse colliguntur. Quia enim sunt tantum quinq; species solidorū angulorum: ideo sunt et tantum quinq; species/ regularium corporum.

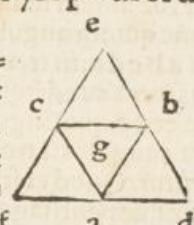
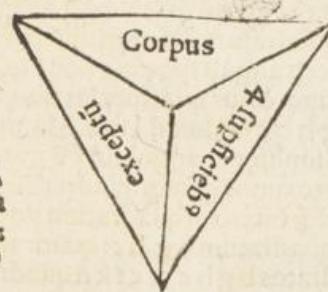
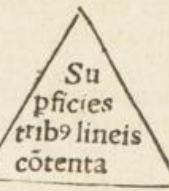
2 **T**antum e tribus planis angularibus figuris trigono/tetragono atq; pentagono: regularia consurgunt gignunturue corpora.

Ce cūctis planis angularibus figuris: tres tātum prime/ simplicissime et precipue: **T**rigonus/Tetragonus et Pentagonus/ regularia corpora gignunt. Hec enim sola trinitas: est **T**rinitas regulatū corporū genitrix/atq; secunda. Cetera vero omnis poligonia/post pētiagonū cunda.

3 **S**i super eiusdem ysopleuri latera, tres siāt ysopleuri eidem equales: erūt duo et duo proximi/duorum rectorum angulorum seu trium ysopleborū prepostere iacentium spacio ab inicem distantes.

Csit ysopleurus triangulus a b c: super cuius latera fiant tres alii ysopleuri/eidem equales a.d.b.e.c: et cfa. Liqueat proximos ysopleuros/ a d b et b e c: distare ab inicem/ duorum rectorum angulorum spacio. Amborum enim latera d b et b e: sunt vniqa recta linea. Similiter et b e c et cfa: distat recta linea e f: que amborum laterib; conflata est. Ceteri quoq; ysopleuri/ cfa et a d b: duorum rectorum distant spacio/ per lineam f a d/ que amborum latera complectitur. Possit autē super lineam d b e fieri tres ysopleuri: vt d g b/g b.

B.m.

Hec et h₁e preposteri. Super lineam quoq_z e c f: fieri possunt alii tres e c i i c k et k c f. Alii insuper tres super lineam fa d: scilicet f a l l a m et m a d. Trib⁹ igitur equalib⁹ y sopleuris super eiusdem ysopleuri latera descriptis: distant duo et duo proximmi duorum rectorum angulorum triuuue ysoplevorum spacio atq_z interuallo.

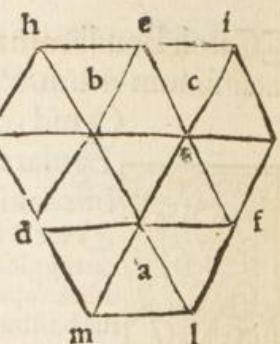
Quartuor quadratis equalibus super eiusdem et equalis quadrati latera descriptis: proximi quiq_z duo vnius recti anguli spacio vnuoue quadrato abs inuicem distant.

Tres ysopleuri super eundem ysopleurū facti: distant duo et duo proximi duobus rectis angulis tribus ueysopleuris. In quadratis autem minuitur distanta et vacuū spaciū. Quattuor enim quadrati circa eundem quadratum descripti: distant proximi duo et duo tantum vnius recti anguli spacio vnuoue quadrato. Sit enim quadrat⁹ a b c d. f super cuius quattuor latera quattuor alii fiant quadrati a e f b / b g h c i k d et d l m a. Manifestum est angulum a e esse rectum Similiter et angulum f b g: et h c i et k d l. Et posse inter duos proximos quoq_z quadratos vnius recti anguli spacio claudit atq_z intercipi quadratum vnum. Ut inter quadratum a e f b et quadratum b g h c: quadratus interiat f n g b. Inter quadratos b g h c et c i k d quadratus h o i c. Inter c i k d et d l m a: n quadratus d k p. Inter deniq_z quadratos d l m a et a e f b: quadratus m q e a. Distant igitur quattuor quadrati eidem quadrato circumscripsi: duo et duo proximi vnius recti anguli vniusue quadrati interuallo.

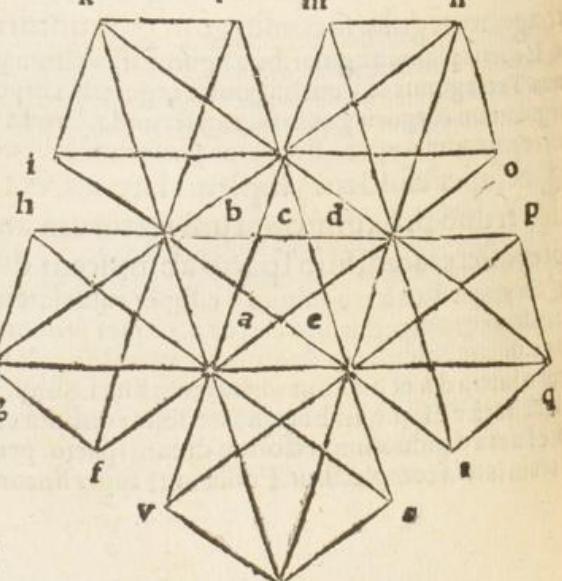
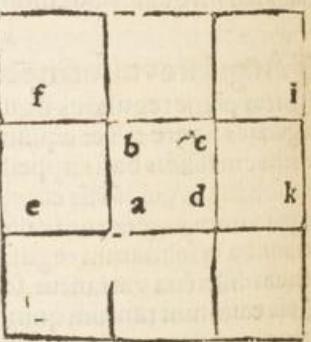
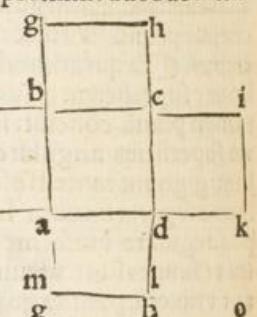
Si circa eundem pentagonum quinq_z pentagoni eidem equales collocentur: erit duorum quorumcunq_z proximorum distantia: angulus acutus: anguli recti due quinte: anguli vero pentagoni vna tertia.

Sit pentagonus a b c d e. cui insistant quiq_z pentagoni eidē equales: a f g h b. b i k l c. c m n o d. d p q r et est v a. dico duorum quoruicung_z proximorum distantiā: esse ut vnius recti anguli duas quintas: totius vero anguli pentagoni duas tertias. Sunt autem eorum distantiā: quinq_z acuti anguli. v a f. h b i. l c m. o d p. et r. e. s. quorum vnuusquisq_z est ut vnius recti due quinte: et totius anguli pentagoni (vt anguli a b c) vna tertia.

Hoc autem manifestum est ex resolutione quinq_z angulorū pentagoni medii a b c d e: in tres partes equales productis intra eundē: quiq_z lineis a c / a d / b d / b e / et c e. que singulos eiusdem pentagoni angulos: i tres agulos equales partientur. Quod et si feceris in reliquis ex tremisue pentagonis: productis parib⁹ lineis que eoru angulos tripartito secet: erit vnuquodq_z spaciū quod circumstāt quinq_z puncta a. b. c. d. e: sectum in decē angulos acutos inuicem equales. quoru-

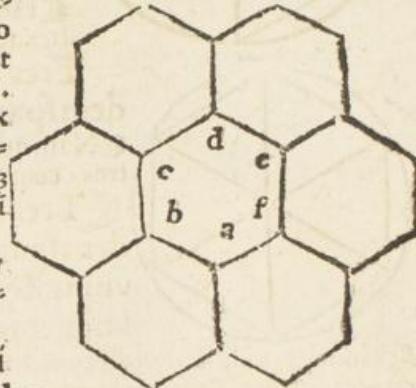
4

singuli erunt totius anguli pentagoni: una tertia: anguli vero recti: due quinta. Nam spaciū totum: quod punctū in plano circunstat: equū est rectis angulis quattuor. Idē quoq; spaciū: equū est decem huiusmodi angulis acutis. Est igitur quilibet acutorum huiusmodi angulorum: vt viii recti: due quinta. Nam si est una decima quattuor rectorū: erit duorum rectorū: una quinta: viii vero recti: due quinta. Et ita de ceteris argue angulis.

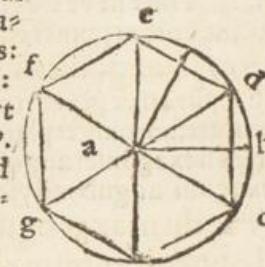
6 **C** Sex exagoni: eidē exagono circūscripti: vacuum spaciū relinqunt nūlum. suntq; duorum quorūcunq; proximorum latera coniuncta et linea vna.

C Sicut senarius: primus est perfectus numerus: neq; seipso maior: neq; minor: sed equalā celerem plū: restituens: eq; adimplēs: ita et prima in figuris exagonis reperitur integra plenitudo. in qua nichil inanis: ac vacui spaciū relinquitur nichil quoq; exuberantis contingit. Sex enim exagoni equales: eidē in circūscripti exagono: illum ambiunt totum: suntq; proximorum latera: cōiuncta et linea vna. Sit enim exagonus ab c d e f. cui circumscribantur sex alii hexagoni: eidē equales. Manifestum est duorū proximorum latera: esse cōiuncta et lineam vnam: nullūq; inter proximos exagonos: interhyare spaciū. Tres enī anguli exagoni coniuncti: sunt quattuor rectis equales. occupatq; spaciū totum: quod punctū quodlibetū circumstat in plano. Hēc autem clariora sunt: q; vt ratioe egeant.

C Angulus rectus: angulum trigoni ysopleuri hemiola proportionē excedit: elīq; vt tria: ad duo.

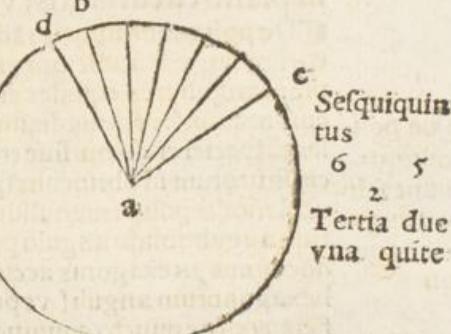
C Sit circulus a: cuius circumferentia diuisa sit in sex arcus equales: punctis b c d e f g. Perfigio in eo exagonū: ductis sex rectis arcuū cordis. deinde duco a cētro: sex semidyametros: ad sex puncta b c d e f g. Manifestū est hexagonum totum: sectū: diuisumq; esse in sex trigonos ysopleuros: inter se equales. Cū igitur spaciū totum: circumstans centrum a: equū fit quattuor rectis angulis: idem quoq; sit equū: sex angulis ysopleurom qui sunt ad cētrum: relinquunt proportionē recti anguli: ad angulum ysopleuri: esse vt sex ad quattuor: sive vt tria: ad duo: quā lesquialteram nuncupam⁹.

C Ethoc clarius intueberis: ducta recta linea a h perpēdiculari ad a e. Erit enim h a e rectus angulus: vt tria. da e vero: angulus ysopleuri: vt duo. Nam arcus h d e: ad arcum d e: est vt tria: ad duo.

8 **C** Rectus angulus: ad angulum pentagoni: est vt 5 ad 6.

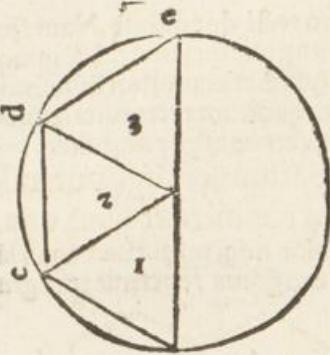
C Hec propositio liquet ex superiori resolutione: angulorum pentagoni. Nam docuimus: pentagonorum: eidē pentagono circūscriptorum distan- tiam: esse acutum angulum: qui est vt rectanguli: due quinta: totiusvero anguli pentagonici: una tertia. Est igitur pentagonicus angulus: ad rectum angulum: sesquiq; quintus et vt 6 ad 5. Nam binarius eidē numerus: est quinarii: due quinta et una senarii tertia. Q; si in eodem circulo super cētrum feceris vtrūq; angulum rectū scilicet & pentagonicum: erit arcus pēthagonicū distendens: ad arcum quo distenditur et adaperiatur angulus rectus: vt 6 ad 5. et amborum arcuū differentia: erit vt una huiusquinta: illius vero sexta pars. Vt arcus d b c: sesquiquintus est: ad arcum b c. arcus vero d b: amborum differētia huius est quinta: illius autem sexta.

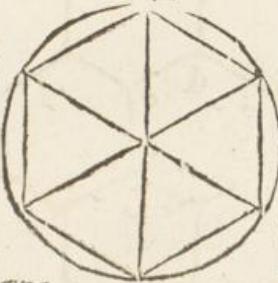
9 **C** Tres anguli ysopleuri: ad idē punctū cōiuncti: totius circumstantis impletū: capiuntq; dimidium: duorum scilicet rectorum spaciū.

L.

Tres ysop
leurici
anguli ad
centrum duo
rū rectorū
implentes
spacium

Sexysopleu
rici anguli
spaciu im-
plete totū

Hec manifesta est / ex ante precedente. Nā in sex ysopeli
ros diuiditur totus hexagonus circulo inscriptus. Tres igit
ur ysopleurici anguli ad centrum facti dimidium occupant cē
tri ambitum duoruine rectorum spaciū implent, vt b a c.
c a d. et d a e.

Quattuor ysopleurici anguli coniuncti: totius
circunstatis punctum spaciū capiunt quattuor sex
tas. Quinq̄ vero quinq̄ sextas/ sex autem spaciū
ambiant totum.

Hec declaratione eget nulla: q̄ resolutione inscripti circulo
hexagoni in sex trigonos ysopleuros.

Tres anguli quadrati siue recti cōiuncti: totius eius
dem spaciū tres occupant quartas.

Nam quattuor recti id spaciū ambiant totū. Igitur et tres recti
tres occupant quartas ac vniū tantū recti vacuū relinquūt spaciū.

Tres anguli pentagoni eodē modo coniuncti: eius
dem spaciū nouē decimas capiunt:
vnū decime vacuum spaciū re
linquentes.

Nam vt prius demonstrauim⁹: quattuor anguli recti sunt vt
decem decime: Tres vero pentagonici anguli vt nouē decime.
Comuncis igitur ad idem punctū, tribus pentagonis: aut tri
pentagonorum angulis: quod superest inoccupatum ac vacu
um spaciū: est vt totius circumstantis punctum spaciū decima
vna. Vnde fit vt tres pentagonici anguli et vna vnius ter
tia: sint vt tota punctū circumstantia plana.

Tres hexagonici aguli quattuor sūt rectis equales.

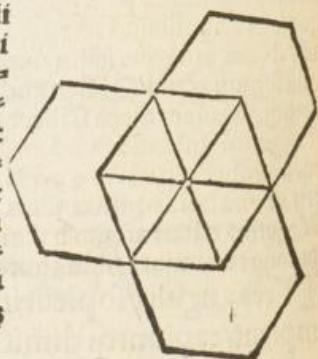
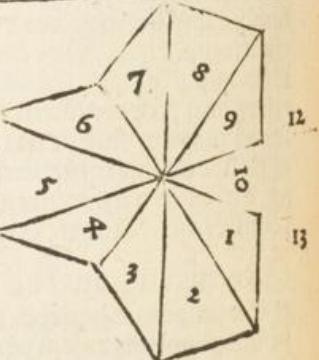
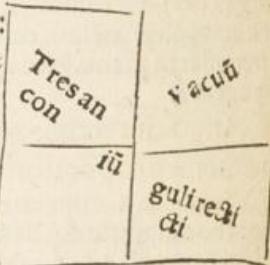
Comuncit vt prius/ tres hexagoni/ aut tres hexagonici angu
li: vniuersum punctū planū implent/ occupantue ambitū. Nam
et tres hexagonici anguli: sunt vt sex ysopleurici aguli. Est enī
hexagoni angul⁹: ad ysopleuri angulū dupl⁹.

He dūntaxat figure/ regulare corpus gignūt: que
ad punctum vnum coniuncte/ aut quarum coniuncti
anguli/ in eadem superficie siti: totius spaciū / pūctum
in plano circumstantis: vacuā aliquā relinquūt partē.

De poligonis figuris: ad punctum idem coniunctis/ siue de
earum angulis: iudicium vnum cēsemus. Sūt autem necessarii
planū anguli tres/ equales et similes: ad solidi regularis anguli
constitutionē: vt prius diximus.

Que poli,
gonie gi-
gnant soli-
dum angu-
lum et que
non

Si igitur tres poligonie equa
les et speciei eiusdem/ siue tres earum anguli/ in eadem super
ficie siti: totum id obtineant spaciū / quod punctum circumstat
in plano: he poligonie nullum regulare corpus gignūt/ neq; ea
rum anguli/ solidi angulo prestant initium. Quod primitus (vt
docuimus) in exagonis accidit. Nam et tres hexagoni et trium
hexagonorum anguli (vt precedens docuit) siti in eadē super
ficie/ eodē puncto coniuncti: vniuersam punctū planam circu
stantiam occupant. Sunt enim quattuor rectis equales: nullāq;
relinquent eiusdem spaciū portionem vacuam.

Connes quoque post hexagonum poligonie: nullum regulare corpus gignit. Ut pote quatuor tres anguli: quattuor rectorum spaciū transiliunt. **R**elinquitur ergo ut ab his solis figuris que sunt infra hexagonum: Ut pentagonis: Quadratis atque Trigonis: regularia surgant: gignanturue corpora. **C**uruscunq; enim poligonie tres anguli simul quattuor rectos superant: aut quattuor sunt rectis equales: hec regularium corporum est infecunda.

Cuius vero tres anguli simul sumpti sunt quatuor rectis minores: hec regulari corpori prestat originem. Nam cuius poligonie tres anguli in eadem superficie siti et puncto uno coiuncti: sunt aut quatuor rectis equales: aut maiores: hi tres anguli (quippe nullo interstite vacuo) in solidum angulum ab ea superficie in qua sunt siti eleuari et adaptari nequeunt. Se etenim premunt: artantque: semetiplos contingentes: aut secantes.

Eius autem poligonie cuius anguli tres: siti in superficie eadem: atque puncto uno coiuncti: sunt quatuor rectis minores: cum hi partem aliquam spaciū punctum circunstantis relinquent interhyantem ac vacuam: hoc interstite vacuo: atque inanit: contingit eosdem angulos in solidū angulum adaptari ac erigi: qui solidus angulus est regularis corporis initium. **Q**uecunq; enim poligonie solidum gignunt angulum: he et in regulare corpus adaptantur. Et quecunq; angulum solidum claudere nequeunt: he et regulare corpus nullum conflant.

Ab solis igitur trigonis: tetragonis et pentagonis: regulare atque uniforme conlurgit corpus. **O**stendimus enim tres angulos ysopleuri trigoni inferiores esse quatuor rectis. et coniunctos eodem punto dimidiam partem puncti eiusdem obtinere circumstantiam.

Tres vero tetragonicos coniunctos: viuis rectis spaciū relinquerent iane. **T**res autem pentagonicos: esse ut tres rectos et duas quintas: et ab his relinquere quintum trium inane spaciū. **T**res vero hexagonicos angulos: esse ut quatuor rectos nichilque ab eis relinquere inane.

14 **C**ylopleurus trigonus: ceteris secundior poligonis: regularia corpora tria gignit.

Maior in trigono: q; in ceteris poligonis: reperitur corporum secunditas. Nam quia trigonus: trinaria quedam est: idem sub trinitatis numerum: secundus esse comperitur. Tria enim regularia corpora gignit. **P**ossunt quippe triniter aptari ysopleurici anguli: ut non nichil vacui: circa punctum idem relinquant. Nam tres ysopleuri coniuncti: circa idem punctum: dividit spaciū: relinquunt inane. **Q**uatuor vero eidem puncto quinq; residuum inane spaciū: duorum ysopleurorum. Adaptatis vero eidem punto quinq; residuum inane spaciū est viuis ysopleuri. Sex vero ysopleuri spaciū implet totum. **G**ignunt igitur et ysopleurus et ysopleuricus angulus: regularia corpora tria.

De Tetracedro.

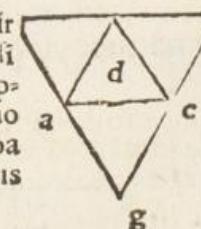
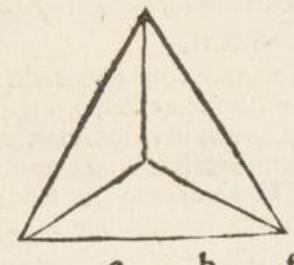
ysopleurici anguli tres solidum tetracedri angulum gignunt.

Scribe tres ysopleuros: in eadem superficie eodem coniunctos punto: deinde medio ysopleuro: stante immobile intellige ceteros duos super medium eleuari: quoad positione eorum vertices concurrent fiantque punctum unum. hoc pacto hi tres ysopleuri: siue ysopleurici anguli: tetracedri angulum finient: claudentque.

2 **Q**uatuor ysopleuri trigoni: tetracedron gignit.

Sit ysopleurus a bc: cuius centrum d. sint et alii tres ysopleuri: et de circumscripsi: atque in eadem superficie siti: a e b. b f c et c ga. Intelligo sensu eisdem circumstantes: super medium eleuari: quoad uisq; concurrent: oppositi eorum vertices. hi enim concurrent in punto perpendiculari: a quo recta linea ad punctum d: mediys ysopleuri centrum totiusq; tetracedri basim producta: exire super euidentem medium ysopleurum perpendicularis

Ysopleuri	Duo
Quadrati	Tres
Pentagoni	Tres & tres quinto
Hexagoni	Quatuor

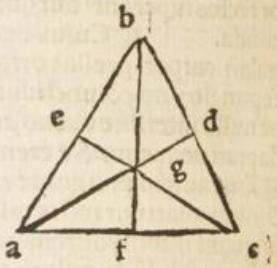

B ~ :

Hec autem perpendicularis/totius tetracedri axis nuncupatur.hoc pacto ex quattuor ysopleuris tetracedri corpus consurgit/clauditur finiturq;

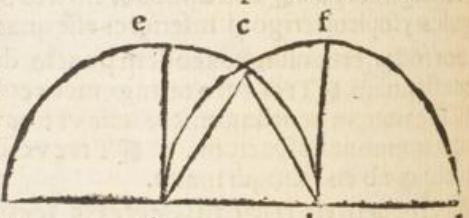
C Tetracedri omnes axes producti:sibimet in tetracedri centro occurru^t, seq*z* intersecant.

A Axis tetracedri:est recta linea/ab eius angulo/ad opposite basi centrum producta:que et eidem basi perpendiculariter incidit.Q uot autem s^t ut tetracedri anguli vel/quotquot eius bases:totidem contingit et axes in eo protendi qui sibimet occurru^t seq*z* intersecant:in totius tetracedri centro.Idem enim de tetracedro:quod et de ysopleuro iudicium putandum est.In ysopleuro autem a b c:tres producti axes a d/b f et c e: sibi inuicem occurru^t in puncto g/totius ysopleuri centro.Q uare et ita erit in tetracedro.

C In constitutione tetracedri:eleuationes extremorum ysopleurorum/super medium ysopleurum:contingunt secundum semicirculi sextas quattuor. 4

C Hec ex proportione ysopleuri ad tetracedron:euadit quod manifestissima.Nam pro tetracedro/statue tibi ante oculos ysopleurum.pro superficie/interim lineas spectato.et clare itu*beris* quanta in constitutione tetracedri/fiat triuysopleurorum super basim/mediumue ysopleurum eleuatio.Sit enim tres linee a b/a c/et b d:ad inuicem dire*cte* et linea vna.Eleuentur autem extrema a c et b d/super medianam a b:ad creandum ysopleurum,in cuius vertice extrema earum puncta c et d:concurrent/eruntque punctum vnu.Manifestum est hanc eleuationem factam:secundum arcus semicirculi/sextas quattuor.Ducantur ergo duo semicirculi/centris a et b:longitudine linearum a c et b d.Horum arcum sectio/erit ysopleuri vertex:et eleuatarum linearum concurrentia.Ducantur et a punctis a et b:due perpendiculares/vsque ad arcum contactum a e et b f.Manifestum est laterum ysopleuri eleuationes:esse vtrumque arcus c e et c d f d.Ysopleuri namque verticem:permixtim appellamus aut c/aut d:ob lateru cōcurrentiam.Vterque autem arcus c e et d f d est quattuor sexte/totius semicirculi.Residui vero arcus:qui angulos ipsos ad ysopleuri basim distendunt/sunt due sexte semicirculi.**C**Eadem igitur que de ysopleuro dicimus:dicio et de eleuatione trium ysopleurorum:super mediū ysopleurum/in constitutione tetracedri.Ysopleurus enim medius:erit vt linea a b .Extremi vero:vt linee a c et b d.Eorum quoque concurrentia/erit vt ysopleuri vertex.Eleuationes quoque eorum:vt arcus c e et d f d.

C Totius tetracedri:sunt quattuor anguli;Superficies totide linee sex/corpus vnum.

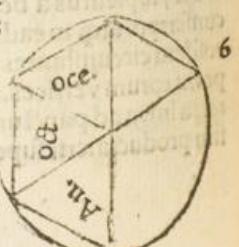
C Hec ppro: toti tetracedri exprimit numeru^t.Sunt ei tetracedri pucta/sive anguloru^t vertices quatuor.superficies/sive bases quatuor.Angulares linee sive latera:quodbus ei^t superficies copulant sex.Corpus vero ipsum interiorue tetracedri substantia/sub ipsi terminis abdita:vnum.Est enim rei substantia immultiplicabilis et semper vna.Termini vero que eius quedam sunt accidentia/multiplicantur/euaduntque plurimi.Vniuersus igitur tetracedri numerus est pentadecas vna.constantia stans terminorum tesserecede:et corporis ac substantie totius vnitate.

Tetracedri	Puncta	+
	Linee.	6
	Superficies	4 15
	Corpus	1

C Quattuor ysopleurici anguli:solidu octocedri/creantangulum.

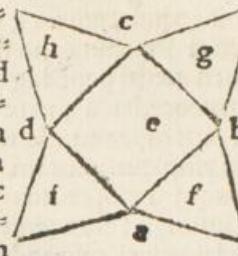
C Quo pacto diximus/tribus ysopleuricis angulis/angulum constitui tetracedri:ita et eo pacto intellige ex quattuor partibus angulis:angulum consurgere octocedri.Q uo enim modo fiat:exprimit in planicie ac pri
gi nequit.

C De octocedro.

Rigoni ysopleurici octo: regulare corpus gignūt/ octocedrō
¶ Sit quadratus ab c d/cuius centrum e. Circū
scribo illi quattuor ysopleuros/ sitos in eadē sup-
ficie a f b. b g c. c h d. et d i a. Hos quoq; sensi ele-
uari intelligo super medium quadratum: quoad
oppositi eorum vertices concurrant/ siantq; ver-
tex vnuus: ad cétri e perpendiculum. Ab eo enim
concursu: recta linea ad e centrum producta: erit super quadratum
a b c d perpendiculare/ eritq; totius tetracedri axis dimidius. Hoc
pacto conf labis dimidium tetracedron. Intellige autem ex opposi-
to: siue ex parte inferiore: pares quattuor ysopleuros/ ad oppositum
concurrere verticem. Hi quattuor inferiores ysopleuti/ cum superio-
ribus quatuor: integrum absoluunt regulare corpus/ quod tetracedron nuncupamus.

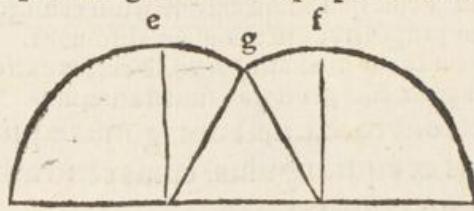

¶ Octocedri sector/ est quadratus cuius centrum/ est et totius centrum:

¶ Quadratus ab c d/ est toti tetracedri sector, vt cuius pars media/ est supra quadratum:
Pars alia media in infra quadratum relinquitur. Insper & punctum e/ quadrati centrum:
est totius tetracedri centrū. in quo cuncti ipsius tetracedri axes: sibiipsis occurunt seq; con-
didunt. sunt enim tetracedri axes: vi inuerte recte linee ab eo angulo ad oppositum angu-
lum protense.

**¶ In constituendo octocedro: eleuationes ysopleutorum/ super mediū qua-
dratum: fiunt secundum circuli portionem/ quadrante maiorem.**

¶ Intellige vt prius quattuor ysopleuros circa quadratum ab c d/ in eadem superficie sitos
Manifestum est eorum vertices id est quattuor puncta f g h i: distare a perpendiculo/ siue ab
zenith cétri e: plusq; quarta circuli portione/
atq; quadrante. qua singuli ysopleuri super
medium quadratum: quoad usq; in eius per-
pendiculum/ ac zenithi concurrant/ eleuan-
tur. Nam itdē ysopleuri/ super quadratum:
plusq; recto angulo eleuantur. Eleuatio aut
rectangularis: fit q̄rta circuli portione eius-
ue quadrante. ¶ Sit enim vt prius linea ab: c
super quam eleuentur a c/ et b d. Et sint super a et b due perpendicularares: a e et b f. Arcus
eleuationis linea a e/ super lineam a c: eleuatio item b f/ super b d: sunt arcus c e et d f/ totius
circuli quadrantes: rectos angulos/ c a e et d b f distendentes. Superant igitur arcus eleuatio-
nis ysopleutorum/ super medium quadratum: quartam circuli portionem/ eiusue quadran-
tem.

**¶ Octocedri: sex sunt anguli/ siue puncta: latera/ siue linee duodeci: Super-
ficies octo/ Corpus vnum**

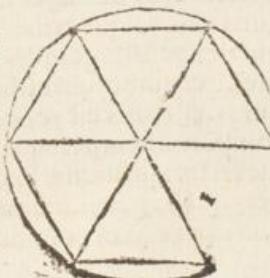
¶ Hecnūerum promit octocedri: Sunt enim eius anguli/
siue angulorum capita et puncta: sex. latera/ siue lince āgu-
lares: duodecim. Superficies octo. Corpus vero totae eius
substantia/ sub terminis occlusa: vna. ¶ Vnde fit vt vniuer-
sus octocedri numerus sit 27 tertius arithmeticus cubus.
12/ 8/ 1 simul iuncti procreant/ ac gignunt.

	Puncta	6
Octocedri	Linee	12
	Supficies	8 27
	Corpus	1
	quem lu	quattuor numeri: 6/

¶ Ycoedro

Vinq; ysopleurici anguli: ycoedri p-
creant angulum.

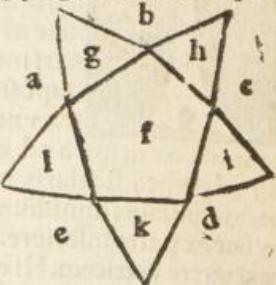
¶ Ysopleurici anguli quinq; (vt prius docui-
mus) simul coaptati: vacuum toti spaciū pū-
ctum idem circumstantis relinquent: quantum
capit ysopleurus vnuus. Ab his igitur quiq;
hoc pacto coaptatis: surgit ycoedri angu-
lus. que est ultima et suprema ysopleurici anguli potentia. Nā
sex ysopleuri: corpus gignūt nullum.

Angulū yco-
cedri quin-
q; ysopleu-
ris consur-
gēs.

Cysoleurici trigoni viginti: regulare corpus gignunt ycoedron.

Sit pentagonus abcd e: cuius centrum f. circumscribo illi quinq^z ysoleuros: eidem pentagono equilateros: a g b. b h c. c i d. d k e. et e l a: in eadem superficie cum Pentagono fitos. Hi sensime levati ad perpendicularū et zenith medij pentagoni: tandem concurrent claudent angulum ycoedri. a quo recta linea ad f pentagoni centrum producta: erit super eundem pentagonum perpendicularis. Hi igit^z quinq^z ysoleuri: partem vnam ycoedri constituant. **I**ntellige et alios qui p ysoleuros: eodem pacto super parem et equalē pentagonum ad eius zenith erigi atq^z concurrere. Hi et portionem ycoedri priori respondentem eidemq^z oppositam parē et equalē componunt. Superant autem et alijs decem tricorni: disparti modo ad ceteros aptandi. Hieni disponendi sunt inter duas equi distantes: in parallelogrammo Rhombi altera parte longiore. uti parallelogrammo m/n o/p: quiet rhombus altera parte lon-

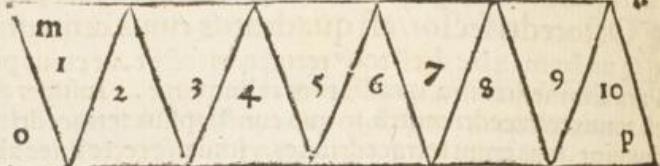
giōr. qui tot^z diuisus in decem ysoleuros: proutibus equales flexusq^z in seipsum per cunctorū ysoleutorum costas: ac latera: quoad extremum ysoleutorū latera: ac coste libimet occurrant: siantq^z linea una: medianam ycoedri portionem: velut quandam extreまる et angulari um proportionum zonulam absoluunt. Super hanc autē medianam portionē: cetera extrema: an gularesue protiones sunt statuende.

Sector ycoedri: est decagonus equilaterus et equi angulus: cuius centrum est totius centrum.

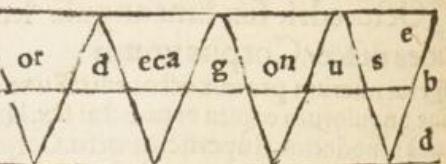
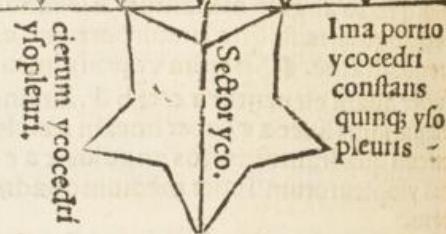
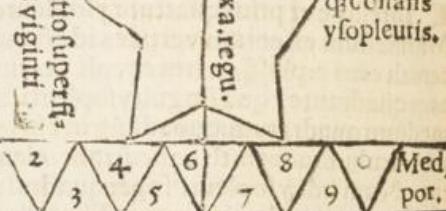
Sectorem ycoedri: appellamus superficiem in ycoedro: que medianam eius portionem: i duo equalia partitur. Cū enim media ycoedri portio conīctet decem ysoleuri: totius sectoris latera/ extremeq^z linee: erūt ī huiusmodi ysoleuri. Erit igitur hic sector: decago c

nus equilaterus et equi angulus. Et hūc sectorem: finge per rectā lineam: transuentem per decem ysoleuros: quibus constat media ycoedri portio: totumq^z decem

ysoleutorum rhombū: perequalia partientem. quemmodum linea a b: dividit parallelogrammum b c d e. Erit enim linea a b: vt totius sectoris ycoedri decagona peripheria cuius centrum erit et totius ycoedri centrū. **S**unt tamen tres totius ycoedri sectores. Nāis sector: quo de nuper locuti sumus: est regularis decagonus: concentricus ycoedro. Alij sunt sectores: qui extremas ycoedri portions distinguunt: separantq^z a media. Et si sunt regulares pentagoni: in ycoedro: equales et ab inuicem equidistantes: toti ycoedri eccentrici. Per amboū tamē centra: transit totius ycoedri axis: oppositos eius distendens angulos. **A**lius est ycoedri sector: transiens per oppositos eius angulos: dividensq^z omnē eius portionē pēr equalia. Et hic sector est regularis hexagonus: toti concentricus. Estenī hic sector: qui stante fixoq^z super vnam suarum basium ycoedro: illud totū a summo ī imū per equalia partit. basim quoq^z eandem et priores sectores: reddit. ac perpendicularibus angulis: per equalia dividit.

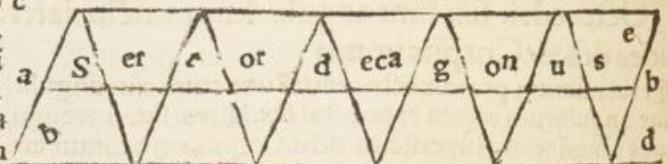

Suprema ycoedri portio qui quodcōstans ysoleurtis.

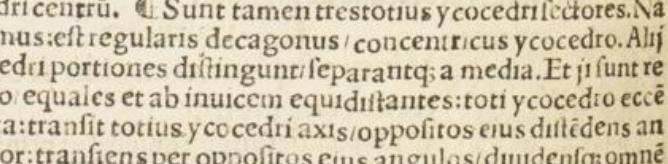
Med. pot.

Ima portio ycoedri constans quinq^z ysoleuri.

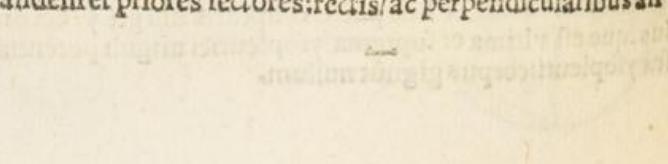
Med. pot.

Ima portio ycoedri constans quinq^z ysoleuri.

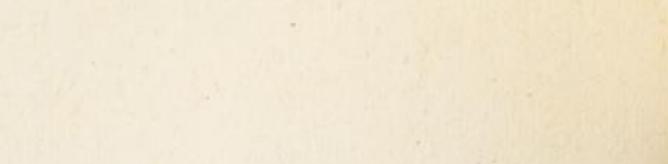
Med. pot.

Ima portio ycoedri constans quinq^z ysoleuri.

Med. pot.

Ima portio ycoedri constans quinq^z ysoleuri.

Med. pot.

Ima portio ycoedri constans quinq^z ysoleuri.

4 Cycocedron duodecim gestat angulos ac puncta. latera vero lineasq; triginta. Superficies ac bases viginti corpus vnum.

C Hec est expromptrix numeri ycoedri. Huius enim anguli ac puncta siue angulorum acuminata sunt duodeci sex ad superiorē portio nem et sex ad inferiorē. Latera vero lineasq; gestat terdenas siue triginta. Nam in superiorē portione lineas habet decem. In inferiore decem in media decem. Superficies autem basesq; ysopleuras habet viginti. Corpus deniq; vnum. Hi itaq; numeri simul coacti: numerum tertium et sexagesimum gignunt. quē totius ycoedri numerum nuncupamus.

C Ex his manifestum est trigoni ysopleuri potentiam esse trinam.

5 Mathematica alluvio. Hec mathematicam alluvionem proponit. quam tamen his reliquimus perscrutandā qui ex sensibilibus ac mathematicis signis: arcana profundaq; mente: sublimes intelligi: bilium rerum veritates capescere sufficiunt. **C** Trigonus igitur: suo se numero inuoluit/ potestq; tāta quantus ipse ē. Trinusest: tria potest. Ut trinitatis insignitur nomine: ita et triū secundus est triaq; gignit ac profert/ ut diximus corpora: Tetracedron Octocedron Ycoedron. quotiensq; aptati sumptue eius anguli: sunt quattuor rectis minores.

C In tribus trigonus est potens: in seipso/ in quadrato et in pentagono.

C Mira trigoni secunditas siueq; nature propagatio. qui et in seipso manens: secundus existit. et extra seipsum fusus/ atq; profectus reperitur secundissimus. **C** Insistēs quippe sibi met ipsi seq; circū plectens: gignit tetracedron corporum simplicissimū et primum. Nam tres ysopleuri eundem ysopleurum circumstantes vniuersam tetracedri periferiam oculis pandunt. Idem autem ysopleurus quadratum complexus insistensq; quadrato: gignit octocedron. Quattuor namq; ysopleuri quadrato ut diximus circūscripti: medianam octocedri portionem ac superficiem cum medio sectori expandunt oculis. **C** Idem deniq; ysopleurus reperitur et in pentagono secundus. Nam duos pentagonos seorsum complectentes & circumsribentes ysopleuri: extrema ycoedri (ut diximus) portiones cum mediis sectoribus pentagonis absoluunt. Et haud aliter in creando ycoedro procedendū est q; p; ysopleuros hoc pacto seorsum binis pentagonis/ insistentes/ atq; circumscriptos.

C Vniuersa trigoni ysopleuri potentia: est numerus impar ternarii multiplex.

C Est et hac de causa admirandus ternarius: ac trigonus: q; quicquid potest ternarii/ ac trigonus ab lege naturaq; ternarii deficit nusq;. Nam et imparitatē seruat: et ternarii multiplicatatem. Est enim potentia trigoni numerus impar ternarii multiplex. **C** Et non modo tota ternarii potentia: sed et singula per se/ eadem lege reperitur immutabilis. Potentia ei trigoni prima in tetracedro: est numerus 15/ quintus trigonus/ quitusue ternarii multiplex. **T**rigni potētia Octocedron 2 | 27 105 Secunda eius potestas in octocedro: numerus Ycoedrō 3 | 63 est 27/ cubus ternarii/ nonusq; eius multiplex. Suprema vero eius potestas in ycoedro: numerus est 63/ impar primus ac vigesimus ternarii multiplex. Vniuersa autem eius secunditas est numerus 105: qui trigesies et quinques ternarium inuoluit. Est igitur trigoni et si gula et tota potestas: numerus impar ternarii multiplex.

De hexacedro.

Vadrati tres: angulum conflant hexacedi.

C Solidus hexacedri angulus: tribus gignitur/ exprimiturue quadratis. Nā hi tres in eadem superficie sit/ atq; inuicem coaptati: vacuum rotius puncti circumstantie/ relinquunt vnius rectis spaciū, hoc vero inani spacio: contingit tres huiusmodi quadratos eleuari super se ad rectum angulum. Atq; hoc pacto/ hexacedri angulum gignunt,

Tres qua drati angu lū claudat	vacuum vni/ us re-ti
--------------------------------------	-------------------------

C Sex quadrati: regulare corpus gignut hexacedro
C Sit quadratus abcd. circunscribo illi quattuor quadratos eidem equales aefb. bg hc. ck d. et dl ma. Hi distant ab inicem proximi quicq; recti anguli spacio vnoe quadrato.

Horum igitur quattuor quadratorum super medium abcd eleatio: spacio quadrantis totius circuli quod est et rectangulum spaci: regulare corpus hexacedron inchoabit. Addito enim alio quadrato desuper basi opposito hexacedron totum concipiet absolueret. Erunt enim lineae am et ae linea una. Si iniliter fb. et bg. Item ch et ci: pariter dk et dl. Erunt eni quatuor extremiti quadrati: perpendiculares super medium abcd.

C Hexacedri sector: est parallelogram altera parte longior ad qua mlibet eius basim asymeter.

C Que de quadrato in planis figuris sunt dicta: possit et parti pportione de cubo siue hexacedro dici. Nam sicut plani quadrati sector: est recta linea in quadrato per oppositos ei⁹ angulos quadratum partiens medium: que et ipsa quadrati costas improportionabili longitudine transcedit: ita et cubi siue hexacedri sector: est plana superficies in cubo eundem cum in angulis oppositis partiens medium. Hec autem in est parallelogrammus altera parte longior: ad singulas quadratas cubi bases asymeter atq; improportionabilis. cuius alterum latus: est quadratarum basium dyameter. reliquum vero earumdem costa. Et hunc sectorem intellige in precedentibus figura: per lineam ac aut db. In toto enim cubo: duo partendi possunt sectores: similes et equales. quorum sectio erit totius cubi axis. medium vero eiusdem sectionis siue axis punctum: est totius cubi centrum. perinde atq; in quadrato duarum dyametrorum sectio: est totius quadrati centrum.

C Tot⁹ cubi anguli siue puncta: sūt octo. Linee ac latere: duodecim. Superficies sex. Corpus vnicum.

C Hec numerum colligit cubi atq; hexacedri. habet enim puncta siue solidos angulos octo: quattuor ad quadratum superius quattuor ad inferius. Lineas vero ac latera gestat duodecim: quattuor in superiore quadrato quattuor in inferiore: et quattuor in mediis. Ambi aut et sex superficieb⁹: Superiore Infera Dextra Sinistra Antica Postrema. Ipsu deniq; est corpus vnicum. Vniuersus igitur cubi numerus: est 27. arithmeticus tertius cubus: que superius demonstrauimus numerum esse octo cedri. **Vnde** sit ut ppuichre Geometrici cuiusbi numerus ac mensura: sit arithmeticus cubus. Idem quoq; sunt sigillatim numeri octocedri: et totius cubi numeri hi scilicet: 8/12/6/1. sed non eorumdem neq; ordinis eiusdem. Nam in octocedron hoc ordine aptantur: 6. 12. 8. 1.

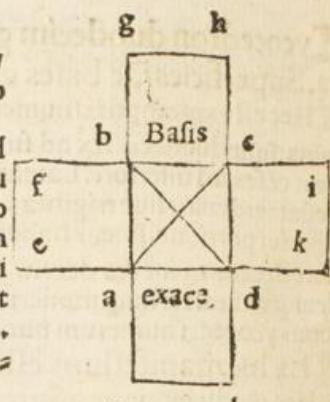
C Exacedro: est tota quadrati potentia.

C Quadratus: in trigono nichil potest estq; infecundus. Trigonum tamen in quadrato secundū esse docum⁹ ac gignere octocedro. Quadrat⁹ aut in seipso sibi q; ipsi insilens ac se complectens: secundus existit gignitq; vt nuper monstrauimus exacedron siue cubum. Idem vero in pentagono et in omni cetera poligonia: manet infecundus. Nam circūpositi pentagono: aut alijs poligonie quotuis quadrati: regulare corpus gignut efficiuntq; nullum. Est igitur quadratus: in seipso secundus et potens. Extra se vero infecundus et impotens: eiusq; tota potestas: est cubus.

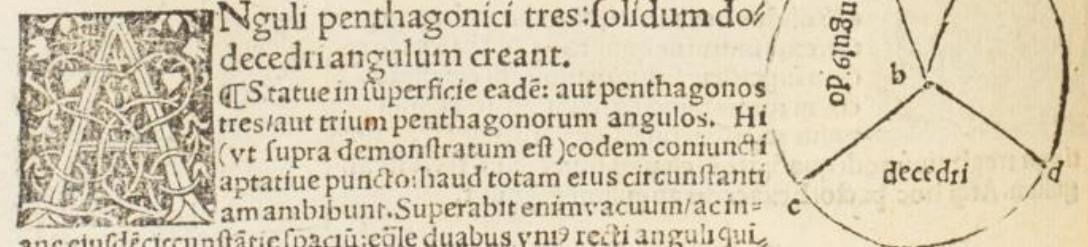
De dodecedro.

Anguli pentagonici tres: solidum docecedri angulum creant.

C Statue in superficie eadē: aut pentagonos tres: aut trium pentagonorum angulos. Hi (vt supra demonstratum est) codem coniuncti aptatius puncto: haud totam eius circumstantiam ambibunt. Superabit enim vacuum ac inanc eiusdē circumstātie spaciū: egle duabus vni⁹ recti anguli qui,

Puncta	8
Linee	12
Cubus	6
Superficies	27
Corpus	1

ts: et vni vnius pentagonici angulitertie. Vt tres anguli a b c. e b d et d b e: aptati punc-
to et centro b: vacuum relinquent angulum a b e. quo vacuo eleuari eisdem angulos co-
tingit: in solidum angulum dodecedri.

- ¶ Pentagoni duodecim: regulare corpus do-
decedron gignunt.

¶ Sit pentagonus unus a b c d e: cui insistat talis quicq; pentagoni in eadem superficie siti. Prius docuimus/ quantisint anguli qui inter proximos quoq; duos pen-
tagonos relinquentur. His igitur in anibus spaciis: ele-
uati extremi pentagoni / super mediū pentagonum
quoad usq; proxima eorum latera cōcurrant/ fiantq; vnu:
mediam dodecedri portionem absolucent. cui ex pari-
bus sex pentagonis alia adiuncta portio: vniuersu do-
decedri corpus ambabit/ complebitq;

- ¶ In cōstitutione dodecedri: extremorum pē-
thagorū / super medium eleuatio: est minor
angulo recto/circulue quadrante.

¶ Nam in constitūedo hexacedro/ siue cubo: quattuor quadratorum / super medium qua-
dratum, eleuatio: fit vnius recti anguli spacio/ siue circuli q̄dratē. Est autē pentagoni angul⁹/
angulo q̄drati maior. Angul⁹ quoq; dodecedri, pa-
ri p̄portiōe latior ac maior est: angulo hexacedri.
est ei hexacedri angulus: solid⁹ angul⁹ rectus. Do-
decedri vero angul⁹: solid⁹ obtus⁹/ solidō rectoma-
ior. Nā anguli dodecedri: sūt vt anguli plani ea b
et fb a/ qui sunt anguli pentagoni. Eleuatio au-
tem linee a e/ super a c: et eleuatio linee b f/ super
b d: minor est angulis rectis/ c a g et d b f. Arcus
quoq; c e/ eleuationis linee a e/ super a c: minor est c
q̄ circuli quadrans c e g. Similiter et arcus d f/ eleuationis b f/ super b d: minor est quadrante
d f h. Est igitur in cōstitutione dodecedri: extremorum pentagonorum / super medium
pentagonum eleuatio: minor angulo recto/circulue quadrante.

- 4 ¶ Verus dodecedri sector/ est regularis hexagonus: cuius centrum est eto-
tius dodecedri centrum.

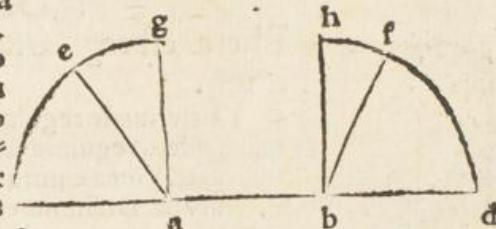
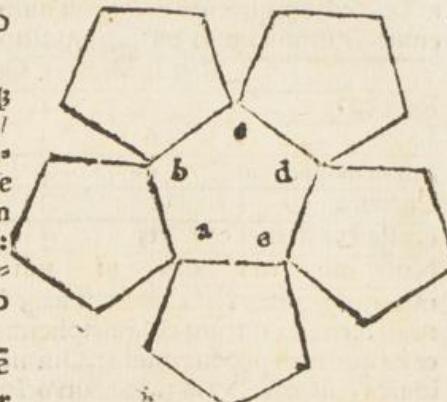
¶ Siste corpus dodecedrō/ super aliquam suatum basium: manifestum est cum pares habe-
at numero superficies et bases: superiorem basim/ ei bali qua sedet/ stabiliturq; esse contra
positam et equidistantem. Omnes quippe in eo opposite bases: sunt equidistantes. Is
igitur sector / eae plana superficies: que per oppositas et equidistantes eius transiens ba-
ses/ totū dodecedri corpus medium partitur: verus est dodecedri sector. estq; regularis he-
xagonus: cuius centrum/ est totius dodecedri centrum. Eius etenim hexagoni tria latera:
erūt tres coste/ triaue latera eiusdē dodecedri . reliq; vero tria/ latera: erūt tres linee/ medi-
as eius bases partientes.

- 5 ¶ Totius dodecedri anguli/ siue puncta: sunt viginti. Linee / triginta. Sup-
ficies/ duodecim: Corpus vnum.

¶ Colligit hec nūerū dodecedri. Habet ei dodecedrō angulos
siue pūcta vigiti. Lineas/ ac latera: trigita. Superficies: duodeci.
Vnū deniq; corp⁹/ ex qb⁹ nūeris cōflati nūer⁹ 63, quē cōstat to-
ti⁹ eē nūerū dodecedri: quēue supius/ tot⁹ ycoedri nūerū eē de-
monstrauim⁹/ quāq; alio ordīe. Nā in ycoedro hoc ordīe colligitur 12.30.20.1. Habet enim
ycoedrō duodecim puncta : Lineas triginta / Superficies viginti / Corpus vnu.

- 6 ¶ Vniuersa pentagoni potestas: est corpus dodecedron.

¶ Nā pēthagoni extra semetipso/ nichil possūt: nullūue corp⁹ gignūt. quāq; trigon⁹ (vt do-
cuim⁹) pēthagono sit secundus/ gignatq; ycoedron. In seipso autē pēthagon⁹ secud⁹ ē et
potēs. gignitq; suo cōplexu/ dodecedrō: q̄ est et sola et vniuersa eius potentia.

	Pūcta	20
Dodece.	Linee	30 63
	Superficies	12
Corpus		1

COmne regulare corpus/omniſue potestas: est trigoni potestas.

CTrigoni tanta est fecunditas: vt ſolus tria protulerit corpora: Tetracedron/Octocedron et Ycoedron. quorum et ſinguli numeri ſeorsum et ſimil ſumpti: a ternaria lege nuſq defi- ciunt. Gignunt enim ternarij multiplicitem imparem. Sed & ea quoq corpora que trigon⁹

	Tetracedron	Octocedron	Ycoedron	Hexacedron	Dodecedro
Puncta	4	6	12	8	20
Linee	6	12	30	32	30
Superficies	4	8	20	6	12
Corpora	1	1	1	1	1
Collecti nūeri	15	27	63	27	63

Nu me rus om ni um 195 cor po rum fi mul
minime gignit. vt hexacedron/atq dodecedron: ab ipſo ternario/miro cōplexu atq ambi- tu: in ternaria natura et multiplicitate cōtinetur. vēdīcatq ſibi ternarij alienas potestates
et ea que non peperit nūerat. Omniū ei regulariū corporū nūeri: ſunt ternarij multiplices
ipares ſcilicet 15. 27. 63. **C**Nam octocedri et hexacedri idem eſt numerus 27. Idem quoq
numeris ycoedrii/atq dodecedri/63. **E**lt igitur omne regulare corpus/omniſue pot-
estas: vt trigoni ſue ternarij potestas: ternarij naturā et multiplicitatē feruans. Ex quinq
autem numeris/quinq regularium corporum coaleſcit nūer 195. qui et ipſe ternarij mul-
tiplex eſt: et numerus totius corporee fecunditatis/ac ſolidi prouentus

¶ De ſphera

Phera eſt regularium corporum preſtantifum et pri-
mum.

CHaec tenus de regulari corpore angulari ſumus locuti. Nam ſphera et
ipsa quidem regulari eſt/atq vniſorme corpus. Angulari autem et lateri-
bus caret. Vnica enim ambitus ſuperficie: perinde atq et circu⁹ linea cō-
tineturyna. Diſſimilis eſt ſphera cunctis corporibus: hic ut et circu⁹: a cū
cunctis poligonis diuerſiſimus reperitur. Vnica ratione et circulus et ſphera
hec a ſolidis/ille a planis angularibus figuris diuant/receduntq. Sunt ei
angulari ſigures/ vt ſenſibiliū rerum forme: diuidue/ ac varie conſtantē actu et poten-
tia: angulo ſcilicet et latere/ que in eis ſenſibiliter diuerſia conſpicuntur. Circulus autem et
ſphera intelligibilium ſunt rerum forme: ac ſpecies ſuapte natura indiuidue/ prime et sim-
pliſime. in quibus aut tota eſt potentia/ aut totus actus: aut item totus angulus/ aut totu-
latus. Sicut igit̄ circulus preſtantior/ ac prior eſt: planis cunctis angularib⁹ figuris: ita et ſphe-
ra/ angularia cuncta precelit corpora. et eſt vt eorum continentia: et totius ipſorum varie-
tatis ſimplex/atq vniſormis glomeratio.

CVnde fit vt per pulchre cuncta regularia/atq vniſormia corpora: ſint ſena-
rio primo perfecto numero consumata

CSenatus perfectus numerus primus: euadit regularium/atq vniſormium corporum me-
ſura. Sunt enim duntaxat ſex regularium corporum ſpecies. Angularium quinq: Tetrace-
dron/Octocedron/Ycoedron/Hexacedron et Dodecedron. Spherica vna quam ſphera-
nuncupamus. Cetera omnia corpora ſunt irregularia: diſſimili⁹: atq inequalibus ſuperfi-
ciebus circumdata.

CVniuersa eiusdem puncti ſolida circumſtantia: ſolidis rectis angulis octo/
euadit equalis.

CSolida puncti circumſtantia: eſt id ſpacium/ quod punctum quodlibet in ſolido et corpo-
rea tota plenitudine circumſtat. quod octo ſolidis rectis angulis eſt equum. quemadmodum
et plana cui uſlibet puncti circumſtantia/ idue ſpacium quod punctum in piano circumſtat:
quattuor rectis planis angulis/ probatur equale. Nam intellige tres dyametri ſ perpendicu-
lari ſectione ſibi uicem/ in eiusdem ſphere centro occurrentes/ ſue tres circulos: clare vi-
debis quo pacto hec tres dyametri/ aut tres circuli: ſuper idem centrum/ ſolidos angulos re-
ctos octo defiuent absoluentq.

CEadem circumſtantia: eſt equalis viginti angulis tetracedri.

Nā ex viginti ysoleuris: surgit regulare corp⁹ ycoedron/viginti basium. cui quot habet bases: tot anguli tetracedri ad eius cētrū insunt. vnicuiq³ enim sue basi siue ysoleuro: qu super totius centrū respōdet angulus/est angulus tetracedri. Totius igitur ycoedri cētrū: viginti angulis tetracedri ambitur/ circuallaturq³.

Eadē rursū circūstātia: vniuersis hexacedri angulis equa esse probatur.

Nā hexacedri vniuersi anguli: sunt octo recti. Cōstat enim hexacedrō: sex quadratis: qui sibi inicem perpendiculariter adaptantur/ copulanturq³.

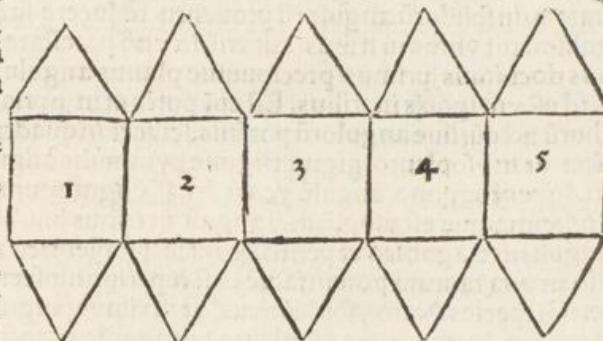
Idem iterum ambitus dodecedri angulis quattuor: probatur equalis.

Qui ppe dodecedron: duodecim pentagonis clauditur. Tres autē pentagoni: creant angulum dodecedri. Cum igitur tres pentagoni: sint quater in periferia dodecedri/ que totū plius ambit centrū: erit et vniuersus eiusdem centri ambitus/ vt quater tres pentagoni: siue ut quattuor anguli/ totius dodecedri.

Eadem deniq³ circumstantia: quinq³ angulis octocedri et duobus ycoedri simul sumptis/ euadit equalis.

Hanc propositionē q̄ facillime intelliges: cōpositō irregulari corpore/ ex quadratis quiq³ et decē ysoleuris. Nā si seorsū/ ex quinq³ et quinq³ ysoleuris: cōflaueris geminos angulos ycoedri, dispositisq³ quiq³ quadratis/ in parallelogrāmo altera parte longiore: deinde si idē in corporeā formā redactis/ corpore e huiusmodi portioni ex vtraq³ parte/ abos angulos ycoedri adieceris: consurget irregulare corpus pentagonalicū. contans ex quinq³ quadratis mediis et decē ysoleuris. cuius qui ad centrum anguli: erunt ut quinq³ anguli octocedri et duo ycoedri. Nam quiq³ quadrati: bases erunt quinq³ angulorū octocedri. Decē vero ysoleuri: bases erunt decē angulorū tetracedri/ siue duorū ycoedri. Quinq³ enim ysoleuri: angulum creant ycoedri.

Explicatio superficiū irregularis corporis pītha.

Est et eadē solida puncti circumstantia tanta: quāti plani recti anguli duodecim.

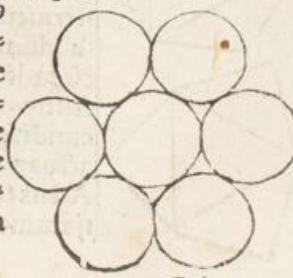
Hec alia nulla ratione indiget q̄ mutua et perpendiculari sectione triū dyametrorū/ super eiusdem sphere centrū. Hec enim triū dyametrorum mutua/ ac perpendicularis sectio/ super eiusdem sphere cētrū: rectos angulos planos finit/ clauditq³ duodenos. **I**ntellige enim in eadē sphere/ carundē triū dyametrorū círculos quorum singuli/ sphera eandē partientur mediā. i.e. vero et semetipso per equalia: recta/ ac perpendiculari sectione diuident. Eruntq³ et ipsi/ ab suis dyametris/ equaliter secti. et eorū circūferentie/ in quattuor secte quadrantes. eruntq³ triū círcolorum: duodecim quadrantes/ qui singuli: sunt ut vnius rectus planus angulus. Et sunt igitur super totius sphere centrū a: tribus círculis facti plani recti anguli duodecim.

Vnde fit ut solida eiusdem sphere circumstantia: sit ut sphere duodecim.

CPlana eiusdem puncticircumstantia: est ut quattuor recti anguli. Solida vero eiusdem intercapedo: ut octo solidi recti. Solide igitur intercapedinis ratio dupla est ad plane circumstantie numerū. Nam octo ad quattuor/ duplus. Quattuor quadratus est: octo vero cubus.

Cursum planus eiusdem círculi ambitus: sex est círcolorū equalium. Licet enim (ut in libro de rosa docuimus) haud plures q̄ sex equales círculos: eidē círculo coaptari/ atq³ circūscribi. Solida autem eiusdem sphere circumstantia: duodecim equaliū spherarū est capax. Est enim solida ratio ad planā/ dupla: ut 12 ad 6 Senarius autē prim⁹ est perfectorum numerorū. Duodecim vero habundantiū et superfluorū primus existit.

Quo autē pacto duodeci equales sphere eiusdem sphere vniuersū absoluāt ambitum: intellige ex precedente per planos rectos angulos duodeci. qui ad eiusdem sphere cētrū/ fieri possunt. Erit enī vniquisq³ rectorū planorū: vniusphere capax. Hoc et facili experimento/ per materiales spherulas/ ac globos sibi inicem adaptatos disces. Per tres quoq³ círculos/ eiusdem

C.i.

sphere sectores et equales: seq̄ perpendicularibus angulis secantes/ id ipsum comprobabis. My stica insuper duodenarij numeri ratio, quā nunc consulo relinquimus, id perq̄ necessarium esse ostendit.

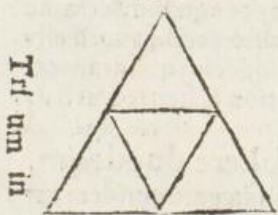
CManifestum quoq; ex his euadit regularem omnem solidum angulum: 10 aut vnius in tribus/ aut trium in uno potestate procreari ac gigni.

Hec propositio/ in mysterio posita est. docetq; quo pacto mens nostra/ ex quinq; regulatrum angulorū solidorum speciesbus: ad dīnoscendā summi principiū vnitrititatē eleuetur.

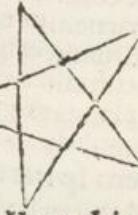
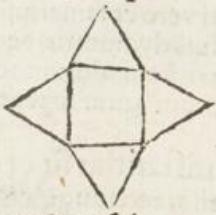
Omnis enim solidus angulus: gignitur eleuatione rectilineorū angulorū/ super suas bases: et mutuo eorumdē in vnu mucronē coitu. Atqui rectilineorū angulorū trine sunt species: acutorū/ rectorum/ obtusorum. Ex omnibus autē acutis: tantum vnu regularis (quē ysopleuricum vocam⁹) solidum angulū gignūt. Et ex cunctis pariter obtusis: tantū regulatis vn⁹/ qui est pentagoni angulus: solido angulo procreando adaptatur. Tantū igitur ex tribus planis angulis: Acuto ysopleurico/ Recto tetragonico et Pēthagonicō obtuso/ solidus angulus conſurgit. **S**ed et tantū tres superficies: cunctorū solidoru et angulorum et angulariū corporū sunt bases. ysopleurica/ Quadrata et Pēthagonica: que velut potētie et substernecula quedā: tribus rectilineis angulis/ vt propriis actibus: in solidorū procreatione corporū subtenduntur. **E**x trinī igitur actibus trinīq; potentiis: totus solidorū angulorū qnari⁹ cōsurgit atq; coalescit. Trini act⁹ sunt/ trini āguli. Ysopleuric⁹/ Tetragonis⁹/ Pēthagonic⁹. Trine vero potētie sūt tres superficies: Ysopleurica/ Quadrata/ pēthagona. Coētēs enī rectilinei āguli dūtaxat super tres huiusmodi superficies: solidos āgulos gignūt. **N**am neq; hexagon⁹/ neq; hexagoni angul⁹/ neq; posterior vlla figura/ aut posterior angulus: solidis cōpetunt angulis. **H**anc itaq; et actuū et potētiarum trinitatem: vtrīq; ad vnitatem/ in solidorū angulorū prouentu reducere sat agim⁹: dicentes omnem solidum angulum: aut vnius in tribus/ aut triū in uno potestate procreari ac gigni. **N**am (vt superius docuimus) primus/ precipiuſue planus angulus/ qui est ysopleuri: actus est trinipotens id est vn⁹/ potēs in tribus. Est enī potēs et in propria potētia/ id est in ysopleuro: et potēs in aliorū actuū siue angulorū potētiis: scilicet in quadrato et in pēthagono. In propria quippe potētia/ vt in ysopleuro: gignit trigone pyramidis angulū. In quadrato gignit āgulū tetracedi. In pentagono/ angulū ycoedri. **G**ignuntur igitur solidi anguli tres: vnius in tribus potentia: que est ysopleurici anguli in tribus basibus insistentia. **R**ursum si cum certis angulis: tetragonico et pentagonico/ ysopleuricā resumperis: hi tres act⁹/ miro quoq; modo in vna tantum potentia/ ac basi reperiuntur secundi: tresq; proferunt solidorum angulorū species. Nam ysopleuric⁹ (vt diximus) angulus/ in ysopleuro: trigonam pyramidem profert. In eodē vero ysopleuro tetragonicus/ rectusue angul⁹: cubi angulum claudit in quo et pentagonicus/ angulū dodecedri complet. Tres enim recti anguli/ super eiusdē ysopleuri latera facti/ cubian gulū expādūt. Tres vero pēthagonicī anguli/ eadē ysopleuri latera cingētes: dodecedri angulū conficiunt. Et hec oīa/ presens figuram deōstrat. in qua quinq; solidorū angulorū species: in modum

Vni us in tri bus po te stas.

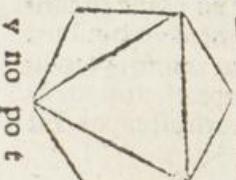
Auguli
Tetracedi

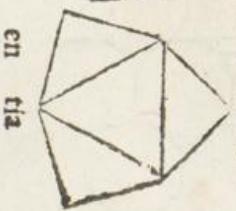
Ang. Octocedi.

Hexacepri

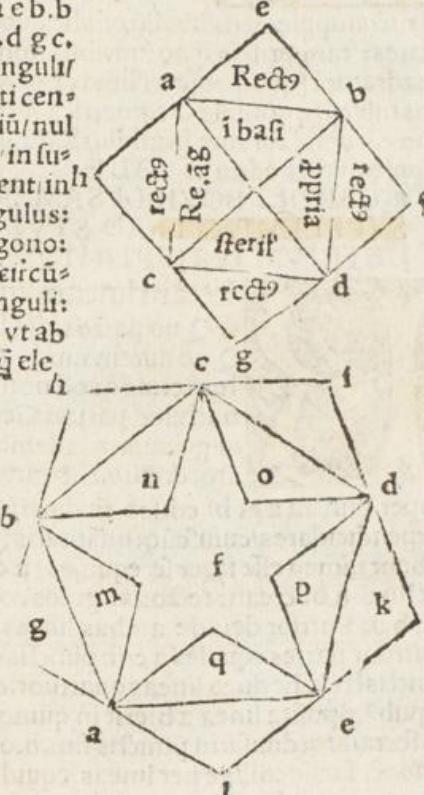

Dodecedri

superius lat⁹/ ab sinistro cornu in dextro: vnius in tribus/ indicat potestatem. qua actus ysopleurici anguli: trinas potētias/ ac bases peruagatur. Reliquū vero latus/ a sinistro in deorsum prominē: triū actuū/ atq; angularū: ysopleurici recti et pēthagonicī: in vnius potentie/ ac basis substernicula copulā/ fecunditatēq; declarat. **L**iquet igitur ex his/ omnem solidū angulū: cōcinniter ex vni⁹ actus/ cū trib⁹ potentiis: aut triū actuū cū eadē potentia congressione et copula/ procreari. **H**Aud enim disūcti: tres actus/ inpotentiis trib⁹: aut tantū vn⁹ act⁹ in trib⁹ potentius fecundi sunt. sed vnu in tribus et tres in vna vnu actus/ tria potest: tres actus/ vnum sunt. **A**ctus vnu/ tribus potētiis congressus: tria gignit. Actus triū/ eidem potestie congregantes: tria identidē proferūt. **A**b ijs tamen prolata: sunt tantum quinq;. Nam trigone pyramidis angulus

in utroq; ordine/communiter profertur. in eo scilicet quo vñus actus/sive angulus:censem
tur trinipotens. et in eo/quo vñica potentia/sive basis:sub trinis actibus/euadit, trinipata.
Et ysopleuricus angulus:vt preciuus et primus:tam in propria potentia/ q; in exteris ba-
sibus:potes effici. ¶ Ceteri vero aguli tetragonice ac pethagonic:ad ysopleurici aguli ba-
sim:potetes fecundiq; sunt. in propriis vero potetiis/singuli impotetes. Nam rectus angul: vñ
vbi propriam basim/id est quadratam figuram insedit:sterilescit. Nullum etenim solidu an-
gulum gignit: nullum in proprio territorio corp: profert. Circumpositi quippe eidem qua-
drato/quattuor recti anguli:cum sint quadratae superficieae equales/in conu sive eiusdem qua-
drati perpendiculu (creationis solidi anguli causa) eleuari nequeunt. ¶ Sit enim quadrat:
abcd:super cui: latera/fiant recti anguli quattuor:a e b. b
fd. d g c. et ch a. cum quattuor trianguli a e b. b fd. d g c.
et ch a:sint equales toti quadrato a b. c d:ijdem triangulis
eleuati super perpendiculu quadrati:in eiusdem quadrati cen-
tro concurrent. nullumq; coiciunt corporeum spaci: nul-
lum solidu angul: procreabunt. sed simul coniuncti in su-
perficiem redibunt quadratam. Omnes enim concurrent in h
centro quadrati. ¶ Similiter et pentagonicus angulus:
in propriis finibus: in propriae potentia/ vt pethagono:
euadit impotens solidu angul: gignens nullu. Nam ei: cù:
scripti eidem pentagono: quinq; pentagonici anguli:
minores sunt totius pentagoni superficie. Vnde fit vt ab
ipso pentagoni lateribus ad eius perpendiculu:nisi ele-
uari aut concurrere in vñi soliduue creare angul: posse
dinolectantur. ¶ Sit enim pentagon: a b c d
e: cuius centr: f. sup cuius singula latera/ fiant quiq;
pentagonici anguli: a g b. b h c. c i d. d k e. et e l a.
Manifestum est hos quinq; angulos simul: minores
esse totius pentagoni a b c d e superficie. nec posse
eleuari ad usq; eius perpendiculum et centr: f. neq;
simil corde posse in constitutione solidi anguli. Fiant
enim intra pentagon: a b c d e:super singula eius
latera/ pares quinq; pentagonici anguli: priorib: equales/
sed oppositi:a m b. b n c. c o d. d p e. et e q
a. Horu quinq; interioru anguloru coni: m. n. o. p. q:
haudquaq; concurrunt. neq; centrum f attingunt.
Ab exteris igitur angulis/ qui interioribus equi: snt:
nulla fieri aut ad centrum f/ aut ad torus pentago-
ni perpendiculum concursio:qua solidus angulus procreetur. Est itaq; pentagonicus an-
gulus: in sua pte figura/ ac basi manis/ nulliusq; potestatis. ¶ Vnde fit vt miro quodā (vt di-
ximus) modo/ omne regulare corpus quinq; tantum potestatis consurgat. Potestates sci-
licet vñus actus/ in trinis potetiis: et potestare trium actuū in potetia vna. Protestas enim
vñus actus in trinis potetiis est ductus ysopleurici anguli in ysopleurum/in quadratu et
in pentagonum. fecunditas vero trium actuū hoc est angulorum in potentia vna est in
eundem subiectum ysopleurum ductus ysopleurici anguli/ductus tetragonici et ductus
pentagonici.

Angulus ysopleurt	In ysopleurū	Angulū Tetracedri	Profert
Angulus ysopleuri	In quadratum	Angulum octocedri	Profert
Angulus ysopleuri	In pentagonū	Angulum ycocedri	Profert
In ysopleurum	Angulysopleuri	Angulum tetracedri	Profert
In ysopleurum	Angulquadrati	Angulum Hexacedri	Profert
In ysopleurum	Angulpethagoni	Angulum dodecedri	Profert.

CLIBELLI de Mathematicis corporibus.

Finis Anno dñi 1509 Ianuarii

die decima quarta.

C.ij.